

ارزیابی فعال شدن پلاکتی طی نگهداری در فرآوردهای کنسانتره پلاکتی در آزمایشگاه کنترل کیفی سازمان انتقال خون ایران، سال ۱۳۸۳

علی سلیمانی فریزمندی^۱، دکتر مهناز آقامی بور^۲، دکتر علی اکبر پورفتح الله^۳

چکیده سابقه و هدف

فعال شدن پلاکت‌ها سبب کاهش توانایی عملکرد آن‌ها می‌گردد و از این رو در بانک نگهداری فرآوردهای تلاش بر این است که آماده‌سازی و نگهداری پلاکت‌ها سبب فعال شدن آن‌ها نشود. در این مطالعه با استفاده از فلوسیتومتری مارکرهای غشایی فعال شدن پلاکتی، CD62P، CD63 را در فرآوردهای پلاکتی که برای ۳ روز تحت شرایط استاندارد بانک خون تهیه شده بودند، مورد ارزیابی قرار دادیم.

مواد و روش‌ها
مطالعه انجام شده توصیفی بود و جمع‌آوری نمونه‌ها به صورت تصادفی صورت گرفت. ۲۴ واحد پلاکت به صورت پلاسمای غنی از پلاکت تهیه شد و فرآوردهای پلاکتی از نظر میزان اسیدیته و مارکرهای CD63 CD62P مورد بررسی قرار گرفت. به وسیله روش‌های آماری t-زوج (Paired t-test) و t (t-test)، آنالیز آماری یافته‌ها انجام شد.

یافته‌ها
در طی مدت ۳ روز اختلاف معنی‌داری در میزان اسیدیته و شمارش پلاکتی دیده نشد. میزان مارکرهای CD63 در طی مدت ۳ روز افزایش معنی‌داری نسبت به روز صفر نشان دادند ($p < 0.05$).

نتیجه‌گیری
مدت نگهداری از عوامل مهم در فعال شدن پلاکتی محسوب می‌گردد. همچنین می‌توان از دو مارکر فوق به عنوان ابزاری حساس در جهت کنترل کیفی فرآوردهای پلاکتی استفاده نمود.

کلمات کلیدی: پلاسمای غنی از پلاکت، CD63، CD62P

تاریخ دریافت: ۱۳/۱۰/۱۳
تاریخ پذیرش: ۱۴/۴/۲۲

۱- مؤلف مسؤول: کارشناس ارشد خون‌شناسی و بانک خون- دانشگاه تربیت مدرس و مرکز تحقیقات سازمان انتقال خون ایران- صندوق پستی ۱۱۵۷-۱۴۶۵
۲- متخصص آسیب‌شناسی بالینی و تشریحی- استادیار مرکز تحقیقات سازمان انتقال خون ایران
۳- PhD ایمونولوژی- دانشیار دانشگاه تربیت مدرس

غنى از پلاکت (روش رایج در ایران) به دست آمده پرداخته ایم.

مواد و روش‌ها

آماده‌سازی و نگهداری کنسانتره پلاکتی

مطالعه انجام شده از نوع توصیفی بود. در این مطالعه از ۲۴ داولطلب اهداکننده خون که به پایگاه مرکزی انتقال خون تهران مراجعه نموده بودند، ۴۵۰ میلی لیتر خون کامل (France Baxter, La chater, SA) در کیسه‌های ۳ تایی (France Baxter, La chater, SA) در سیترات، حاوی ۶۳ میلی لیتر ضدانعقاد CPDA¹ (سیترات، فسفات، دکستروز، آدنین) گرفته شد. کیسه‌ها به وسیله سانتریفوژ (Jouan, Inc, Winchester, VA) با سرعت ۳۰۰۰ دور در دقیقه به مدت ۷ دقیقه سانتریفوژ شدند و پلاسمای غنى از پلاکت حاصله به کیسه جانبی انتقال داده شد. کیسه‌ها با سرعت ۷۰۰۰ دور در دقیقه به مدت ۵ دقیقه سانتریفوژ شدند و در نتیجه پلاکت فشرده شده در کیسه باقی مانده و پلاسمای فقیر از پلاکت که بر روی آن قرار داشت، به وسیله دستگاه جداکننده² به کیسه دیگر انتقال داده شد. در نهایت محصول پلاکتی به صورت فشرده شده یا کنسانتره با حجم ۵۰ میلی لیتر حاصل شد. تمامی محصولات در دستگاه با سرعت ۶۰ چرخش در دقیقه در دمای ۲۲ درجه سانتی گراد به مدت ۳ روز نگهداری شدند. قبل از نمونه برداری در صورت وجود فرآوردهای داخل سگمنت‌های کیسه، محتویات آن به داخل کیسه انتقال داده شد و کیسه‌ها به مدت ۱۰ دقیقه به آرامی مخلوط گردید. از ۳ سانتی متری بالای محلی که از قبل به وسیله سیلر مسدود گردیده بود (از سگمنت‌های کیسه) به کمک قیچی استریل برش داده شد. سپس ۱ میلی لیتر پلاکت از کیسه‌ها برداشت شد و به داخل لوله‌های پلاستیکی یکبار مصرف متقل گردید. ۳ سانتی متر بالاتر از محل برش، سگمنت مربوطه به وسیله سیلر مسدود گردید. عمل نمونه برداری در روزهای صفر، یک و سه صورت گرفت. در طی این مدت، فرآوردهای پلاکتی بر روی شیکر پلاکتی قرار داده شدند و CD62P, CD63 مورد ارزیابی قرار گرفتند.

مقدمه
فعال شدن پلاکتی یکی از عملکردهای مهم آن در جهت انجام فرآیند انعقاد محسوب می‌گردد. این فرآیند می‌تواند در نتیجه تماس پلاکت‌ها با عوامل فیزیکی، بیولوژی یا پاسخ به آگونیست‌های متفاوت (ADP, ترومین) صورت پذیرد. بنابراین مراحل آماده سازی، جمع آوری و چگونگی نگهداری پلاکت را، می‌توان به عنوان عوامل مهمی درجهت فعال کردن پلاکتی در محصولات ذخیره شده آن در نظر گرفت (۴-۱). با توجه به نوع تحریک و چگونگی آن، فعال شدن پلاکتی به صورت تغییرات مختلفی قابل شناسایی و ارزیابی می‌باشد. این تغییرات می‌تواند در شکل، فعالیت‌های بیولوژیکی، متابولیکی، گلیکوپروتئین‌های سطحی و یا آزاد شدن محتویات سیتوپلاسمی پلاکت دیده شود.

یکی از بارزترین علامت‌های فعال شدن پلاکتی، تغییرات در وضعیت گلیکوپروتئینی غشای سطحی آن‌ها است که می‌تواند ناشی از آزاد شدن محتویات گرانول‌های سیتوپلاسمی باشد. از پروتئین‌های مهمی که بعد از فعل شدن بر روی سطح پلاکتی افزایش می‌یابند می‌توان آنکسین V, CD41, CD36, CD62P, CD63 را نام برد (۵). ما در این مطالعه از مارکرهای CD62P و CD63 به عنوان شاخص‌های فعل شدن پلاکتی استفاده نموده‌ایم. CD62P پروتئین غشای گرانول‌های آلفای سیتوپلاسمی پلاکت می‌باشد که بعد از این که پلاکت محتویات گرانول‌های خود را آزاد کرد، این پروتئین در سطح غشایی بیان می‌گردد (۶, ۷, ۸).

همچنین CD63، پروتئین غشای گرانول‌های لیزوژومی می‌باشد که بعد از آزادسازی این گرانول‌ها، میزان آن‌ها در سطح افزایش می‌یابد. باید ذکر نمود که میزان این پروتئین‌ها بر روی غشای پلاکت‌های در حال استراحت، کمتر از ۱۰٪ است. بنابراین این پروتئین‌ها شاخص‌های مهمی برای ارزیابی پلاکت‌های فعل شده هستند. از آنجایی که فعل شدن پلاکتی به میزان حیات^۱ و عملکرد آن بستگی دارد، ما نیز در این مطالعه به صورت غیرمستقیم به بررسی تأثیر روند نگهداری پلاکت (زمان ذخیره سازی) بر فعل شدن آن در فرآوردهای ذخیره شده پلاکتی که به روش پلاسمای

1- Viability

2- Citrate, Phosphate, Dextrose, Adenine

3- Extractor

شد تا تعداد سلول موردنیاز حاصل شود. برای انجام رنگ آمیزی فلوسیتومتری، ۱۰^۶ سلول پلاکت برداشته و با ۵ میکرولیتر آنتی بادی های منوکلونال کنزوگه شده به ترتیب زیر مجاور کردیم، ۵۰ میکرولیتر از پلاکت آماده شده برداشته و به داخل ۳ لوله پلاستیکی انتقال دادیم. ۵۰ میکرولیتر PBS^۱ به لوله ها اضافه کرده و لوله ها را به مدت ۵ دقیقه در دمای اتاق قرار دادیم. سپس ۵ میکرو لیتر از آنتی بادی های IgG1 PE/FITC، CD62P-PE، CD63-FITC به هر لوله اضافه شد. لوله ها به مدت ۲۵ دقیقه در دمای اتاق در تاریکی قرار داده شد. در آخر به تمامی لوله ها ۷۰۰ میکرولیتر پارافرم آلدئید ۵٪ اضافه گشت و نمونه ها جهت فلوسیتومتری مورد ارزیابی قرار گرفت. آنتی بادی IgG1-PE/FITC به عنوان کنترل منفی استفاده شد.

فلوسیتومتری

عمل فلوسیتومتری با استفاده از دستگاه Partec-PAS-III از شرکت داکو صورت گرفت. برای انجام فلوسیتومتری ابتدا دستگاه قبل از عملیات آنالیز به مدت ۳۰ دقیقه روشن شد و سپس لامپ دستگاه در محدوده نور لیز قرار داده شد. برای مشخص کردن چگونگی وضعیت سلولی و ارزیابی FSC، SSC، FL1، FL2 برای (FSC,SSC) و لگاریتمی - لگاریتمی برای (FL2 و FL1) قرار داده شد. همچنین ولتاژ های مورد استفاده برای بررسی FSC، SSC، FL1، FL2 به ترتیب در محدوده ۳۷۰، ۴۵۰، ۴۵۰، ۳۰۰ قرار داده شد.

ابتدا نمونه آماده شده، داخل لوله مخصوص فلوسیتومتری ریخته به دستگاه فلوسیتومتری انتقال داده شد و با استفاده از مارکر CD61 که در واقع برای پلاکت ها اختصاصی می باشد، فراوانی و همگونی سلولی در آن ناحیه مورد نظر مشخص گردید. در واقع عمل تعیین جمعیت سلولی با استفاده از این مارکر به عنوان شناساگر جمعیت سلولی مورد نظر صورت گرفت.

شمارش پلاکت و میزان اسیدیته

ابتدا ۰/۱ میلی لیتر پلاکت برداشته و به داخل یک لوله پلاستیکی منتقل گردید. ۹/۹ میلی لیتر از اگزالات آمونیوم ۱٪ به آن اضافه شد تا نمونه ای با رقت $\frac{۱}{۱۰}$ به دست آید. سپس به وسیله لام ثوبیار، پلاکت ها مورد شمارش قرار گرفتند.

همچنین برای تعیین اسیدیته نمونه های مورد نظر، دستگاه pH متر در محدوده اسیدیته های ۴ و ۷ قرار داده شد، ابتدا دستگاه قبل از آزمایش به مدت ۳۰ دقیقه روشن شد تا دمای کالیبراسیون آن به دمای آزمایشگاه رسید. سپس با استفاده از کالیبراتور هایی که در محدوده اسیدیته ۴ و ۷ قرار داشت، دستگاه موردنظر با آن ها کالیبره گردید و در نهایت pH متر برای اندازه گیری نمونه ها آماده شد. بدین ترتیب تمامی نمونه های پلاکتی به وسیله آن مورد ارزیابی اسیدیته قرار گرفت.

بررسی گلیکوپروتئین های CD62P و CD63

از هر محصول پلاکتی در روزهای مشخص صفر، یک و سه، ۱ میلی لیتر نمونه در زیر هود بیولوژیک گرفته شد تا آلودگی باکتریایی محیطی باعث تغییراتی در عملکرد پلاکت ها نگردد.

از نمونه ها ۵۰۰ میکرولیتر برداشته و در لوله های پلاستیکی یکبار مصرف ریخته و سپس ۱ میلی لیتر بافر فسفات به آن اضافه شد و با سرعت ۱۲۰۰ گرم به مدت ۵ دقیقه سانتریفیوژ گردید.

بعد از پایان سانتریفیوژ، محلول رویی را خالی کرده و پلاکت تهشین شده را به آرامی تکان دادیم تا به صورت یکنواخت درآورده شود. این عمل شستشو دو بار تکرار گردید و مرحله سوم شستشو با بافر پارافرم آلدئید ۱٪ انجام داده شد (با همان سرعت و شرایط). سپس با خالی کردن محلول رویی، با اضافه کردن ۱ میلی لیتر بافر فسفات، سوسپانسیون یکنواخت پلاکتی به دست آمد. از سوسپانسیون حاصله با توجه به این که برای عمل فلوسیتومتری، ۱۰^۶ سلول موردنیاز می باشد، شمارش سلولی از نظر تعداد پلاکت انجام گرفت. از سوسپانسیون حاصله رقتی مناسب براساس تعداد پلاکت موجود تهیه

1- Phosphate Buffer Solution
2- Bovin Serum Albumin

روند بیان مارکرهای فوق در نمودار شماره ۱ آمده است.

جدول شماره ۲ : درصد فعال شدن پلاکت‌ها در مدت ۳ روز

روز	زمان نگهداری		
	.	۱	۳
درصد CD62P	$17/93 \pm 7/7$	$\times 22/55 \pm 8/81$	* $28/57 \pm 9/8$
درصد CD63	$9/14 \pm 2/95$	$\times 13/61 \pm 2/2$	* $19/4 \pm 3/73$

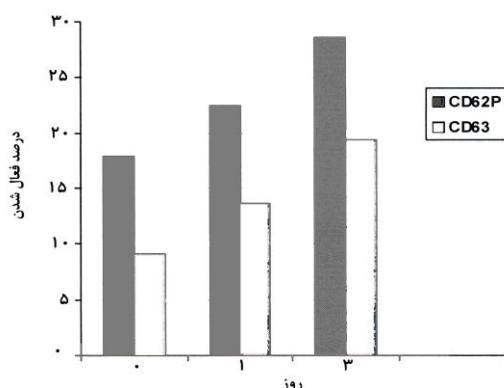
تعداد = ۲۴

میانگین ± انحراف استاندارد

× معنی دار نمی‌باشد

* معنی دار می‌باشد ($p < 0.05$)

(میزان بیان مارکرهای موردنظر نسبت به روز صفر مقایسه شده است)

نمودار شماره ۱: بروز مارکرهای CD63 و CD62P در طی مدت نگهداری

بحث

در دهه اخیر یکی از مهم‌ترین مواردی که در سازمان‌های انتقال خون مورد توجه قرار گرفته است، به کارگیری کنترل کیفی به عنوان یک اصل در تهیه و تولید محصول می‌باشد. این امر منجر به ایجاد راهکارهای مناسب در جهت تولید فرآورده‌های سالم می‌گردد. بر اساس استانداردهای سازمان دارو و غذای آمریکا، فرآورده خونی علاوه بر سالم بودن باید دارای بازده درمانی بالا باشد (۹). یکی از مهم‌ترین این محصولات، فرآورده‌های پلاکتی می‌باشند. با توجه به عملکرد مهم و حیاتی آن‌ها در بیمارانی که دچار کاهش پلاکت شده‌اند، کنترل کیفی این محصولات نیز دارای اهمیت خاصی است. بدین منظور در تمامی کشورهای توسعه یافته، تغییرات نوین زیادی در

آنالیز آماری

برای آنالیز داده‌ها از برنامه نرم‌افزار PEPI-Version 4.0. ۲۰۰۱ جهت محاسبه و آزمون t-زوج و t-جهت بررسی روند افزایش مارکرهای فوق در طی مدت نگهداری استفاده شد. فاصله اطمینان به کار رفته در آنالیز آزمایش‌ها در محدوده ۹۵٪ می‌باشد.

یافته‌ها

تعداد پلاکت شمارش شده و میزان pH در محصولات طی مدت نگهداری (صفر، یک، سه) در جدول ۱ آمده است.

جدول شماره ۱: بررسی شمارش پلاکت و میزان اسیدیته در مدت ۳ روز

روز	زمان نگهداری		
	.	۱	۳
شمارش پلاکت X ^{۱۰۰}	$5/9 \pm 0/7$	* $5/8 \pm 0/6$	* $5/8 \pm 0/5$
میکرولیتر			
pH	$7/49 \pm 0/075$	$\times 7/64 \pm 0/16$	* $7/41 \pm 0/14$

میانگین ± انحراف استاندارد تعداد پلاکت و pH در طی ۳ روز نسبت به روز صفر مقایسه شده است.

* معنی دار نمی‌باشد

× معنی دار می‌باشد ($p < 0.05$)

دو مارکر مهم CD62P و CD63، متعاقب فعال شدن پلاکت افزایش می‌باید. میزان بیان مارکر CD62P در روزهای صفر، یک و سه به ترتیب؛ $17/93 \pm 7/7$ ، $22/55 \pm 8/81$ و $28/57 \pm 9/8$ درصد بوده که مارکر CD62P بعد از ۳ روز، $10/64 \pm 3/3$ درصد افزایش نسبت به روز صفر نشان می‌دهد ($p < 0.05$). هم‌چنین مارکر CD63 در طی مدت نگهداری در روزهای صفر، یک و سه به ترتیب $9/14 \pm 2/95$ ، $13/61 \pm 2/2$ و $19/4 \pm 3/73$ می‌باشد. این افزایش درصد مارکر مورد نظر در طی ۳ روز نسبت به روز صفر از نظر آماری معنی دار می‌باشد ($p < 0.05$) (جدول ۲).

آزاد نمی‌نمایند. با توجه به این موضوع که در کشور ما روش متداول تهیه پلاکت به روش استاندارد یعنی دهنده - تصادفی^۱ به صورت پلاسمای غنی از پلاکت می‌باشد، ما نیز در این مطالعه از روش فوق به عنوان روشی جهت تهیه پلاکت استفاده نموده و به بررسی تأثیر زمان نگهداری پلاکتها در جهت فعال شدن آنها و این که زمان نگهداری نقش مهمی را در تغییرات عملکردی پلاکت دارد پرداخته‌ایم (۲۱، ۲۲).

نتیجه‌گیری

این مطالعه نشان داد که زمان نگهداری از عوامل مهم در فعال شدن پلاکتی می‌باشد. به طوری که در روز سوم میزان مارکرهای CD63 و CD62P افزایش معنی‌داری را نسبت به روز صفر نشان داده است. با توجه به حساسیت زیاد پلاکتها به عوامل مختلف فعال شدن (مدت نگهداری، نگهدارنده‌ها، گلوبول‌های سفید، درجه حرارت و مراحل آماده‌سازی)، پیش‌بینی و جلوگیری نمودن از حوادث ناشی از ذخیره‌سازی و ایجاد آنها، از اصول مهم برای تولید فرآورده‌ای با کیفیت بالا می‌باشد. بنابراین به کارگیری آزمون‌های عملکردی^۲ با استفاده از روش‌های حساس را باید به عنوان راه کاری مناسب در برنامه کنترل کیفی فرآورده‌های پلاکتی در نظر گرفت. بررسی مارکرهای CD62P و CD63 در پلاکتها ذخیره شده با استفاده از روش فلوسیتوتمتری ابزاری مهم در جهت کنترل کیفی عملکرد محصولات پلاکتی در شرایط مختلف تولید آن محسوب می‌شوند.

تشکر و قدردانی

بدین‌وسیله از مرکز تحقیقات سازمان انتقال خون ایران در حمایت از پژوهه و آقایان کامران عطاردی، دکتر شهرام وائلی و خانم‌ها دکتر زهره عطارچی، اعظم السادات طباطبائیان کاشانی و مهین نیکوگفتار و پرسنل محترم پایگاه منطقه‌ای آموزشی انتقال خون تهران صمیمانه قدردانی می‌شود.

جهت بالا بردن حساسیت آزمون‌های کیفیت فرآورده‌های خونی، به‌ویژه پلاکت به وجود آمده است تا با این عمل بتوان از تمامی عوامل مداخله‌گری که ممکن است کیفیت محصول پلاکتی را کاهش دهن، جلوگیری نمود (۱۰، ۱۱). فرآیندهای تهیه و جمع‌آوری و زمان نگهداری در طی مدت ذخیره‌سازی می‌توانند تغییراتی را در خصوصیات غشایی، سیتوپلاسمی، فیزیولوژیکی و بیوشیمیابی آن به وجود آورند (۱۲-۱۵). یکی از مهم‌ترین این تغییرات فعال شدن پلاکتها می‌باشد. قابل توجه است که همزمان با فعال شدن پلاکت، عملکرد و حیات آن دچار تغییر می‌گردد و این تغییر برای فعالیت آن مناسب نمی‌باشد (۱۷، ۱۶). در سال ۱۹۹۸ گرین برگ و همکارانش نشان دادند که در پلاکت‌هایی که فعال شده‌اند، میزان اسیدسیالیک غشاء تغییر کرده است و این امر با پایین آمدن نیمه عمر و عملکرد پلاکت همراه است. بنابراین یکی از آزمون‌های بررسی عملکرد پلاکتی، بررسی فعال شدن آن می‌باشد (۲۰، ۱۸، ۱۹). با توجه به این که پلاکت به‌وسیله روش‌های مختلف فعال می‌گردد، چگونگی فعال شدن آن به نوع عامل تحریکی بستگی دارد. بنابراین لازم است روش را به کار گیریم که حساسیت بالا داشته و دستکاری‌های فیزیکی زیادی را بر روی نمونه اعمال ننماید. در میان روش‌های موجود، روش فلوسیتوتمتری از حساسیت و اختصاصیت مناسب برخوردار می‌باشد و هم‌چنین کمترین میزان فعال شدن کاذب را در طی آماده‌سازی نمونه‌ها به وجود می‌آورد (۱۰، ۱۱).

به این منظور ما نیز در این مطالعه از دو مارکر مهم، CD62P برای ارزیابی فعال شدن پلاکت‌ها به‌وسیله روش فلوسیتوتمتری استفاده نموده‌ایم. در مطالعه‌ای که هیدوهیکو و همکارانش در سال ۱۹۹۹ انجام دادند، نشان دادند که میزان فعال شدن مارکر CD63 از مارکر CD62P در طی مدت نگهداری کمتر است (۱۹). این نتایج با نتایج پژوهش موردنده مطالعه ما یکسان می‌باشد. علت کاهش تأثیر بیان CD63 نسبت به CD62P به این خاطر می‌باشد که گرانول‌های لیزوژومی برخلاف گرانول‌های آلفا، بعد از فعال شدن تمامی محتویات خود را به‌طور کامل

1- Donor-Random
2- Functional Assay

References :

- 1- Colom H, Linger N, Salazmane S. Hemostasis and thrombosis basic principle and clinical practices. 3rd ed, 2002: 415- 450.
- 2- Current studies in hematology and blood transfusion. Hassing, A(ed). Platelet Membrane. 1994: 58-89
- 3- Franx V, Vonder B, Ruchmane, W, Springer W. Platelet and their factors. 1990: 85-94.
- 4- David DR, Marce A, Shumane C. Symposium-Oxford-35. No.24-Biochemistry of Platelet. 1989: 54-67.
- 5- Esclar G, Wihte JH. Change in glycoprotein expresion after platelet activation. Thrombosis and Haemostasis. 1995; 74: 352-356.
- 6- Jerad S, Prane K. The platelet storage lesion. Transfusion Medicine Reviews 1997; 2: 130-144.
- 7- Rinder H, Murphy M, Stock K. Progressive platelet activation with storage. Transfusion 1991; 31: 409-414.
- 8- Fijnher R, Piterez R, Dekker W, *et al.* Platelet activation during preparation of platelet concentrates. Transfusion. 1990; 30: 219-230.
- 9- FDA Blood Products Advisory Committee Meeting. Extention of Platelet Storage. 2002: 14.
- 10- Menitove JE, Marvy T, Karger G, *et al.* Standards for blood banks and transfusion service. 18 Betseda, American Association of Blood Bank 1997.
- 11- Alan D, Michelson, Mare R, *et al.* Evaluation of platelet function by flowcytometry Methods. 2000; 21: 259-270.
- 12- Gutensohen K, Bartsh P. Flowcytometry analysis of platelet antigen membrane. Platelet 1998; 18:125-132.
- 13- Menitove JE. standards for blood banks and transfusion service. 18 Betseda, American Association of Blood Bank. 1997.
- 14- Michel F, Murphy Dorwood H, Nderson K. Practical transfusion medicine. 2001: 278-294.
- 15- Sorder F, Rudmane. Textbook of blood banking and transfusion medicine. 1995: 315-322.
- 16- Snyder EL, Hezzy A, Bioner Y, *et al.* Occurrence of the realese reaction during preparation and storage of platelet concentrates. Vox Sang 1988; 40: 115-119.
- 17- Fijnher R, Piterez R, Dekker W, *et al.* Platelet activation durig preaparion of platelet concentrates. Transfusion. 1990; 30: 219-230.
- 18- Hidehiko M, Weinder J, Charles C, *et al.* Platelet membrane early activation markers during prolonged storage. Thrombosis Research 1999; 93: 151-191.
- 19- Kunicki TJ, Tuccelli M, Becker GA, *et al.* A study of variables affecting the quality concentrates. Transfusion. 1997; 37: 12-18.
- 20- John R, Sara L, Lee F, *et al.* An online continuing education course for nursing and clinical laboraory professionals. Baxter Health care Corp, American Red Cross, 2002.
- 21- Greenberg PA. In principles of transfusion medicine. Eds. Rossi EC, Simmon T, Williamse and Wilkins. 2002.
- 22- Bode AP, Orton SM, Rams A, *et al.* Vesiculation of platelet during in vitro aging. Blood 1991;77:888-895.

Evaluation of platelet activation in platelet concentrates during storage in the Quality Control Laboratory of Iranian Blood Transfusion Organization in 2004

Solaimany Ferizhandy A.¹(MS), Aghaeipour M.¹(MD), Pourfathollah A.A.²(PhD)

¹Iranian Blood Transfusion Organization-Research Center

²Tarbiat Modares University

Abstract

Background and Objectives

Conditions for preparation and storage of platelets for transfusion purposes may lead to platelet activation which in turn contributes to decreased ability of stored platelets to function and to survive in vivo after transfusion as compared with freshly prepared platelets. We investigated platelet membrane expression of CD62P, CD63 in platelet stored for up to 3 days under standard blood banking conditions.

Materials and Methods

Twenty-four platelet units prepared by platelet-rich-plasma and platelet concentrates were evaluated during storage for markers CD62P, CD63 and pH.

Results

During storage for up to 3 days platelet units displayed no significant pH ($p>0.05$). During storage for up to 3 days (days 1 and 3) platelet units were significant in the CD62P and CD63 expressions as compared with day 0 ($p<0.05$).

Conclusions

Storage of platelet concentrates causes activated platelets. Moreover, these markers (CD62P and CD63) can act as useful in vitro means in the quality control of platelet components.

Key words: Platelet-rich-plasma, CD62P, CD63
SJIBTO 2005; 2(5):163-169

Received: 2 Jun 2005

Accepted: 13 Jul 2005

Correspondence: Solaimany Ferizhandy A., MS of Haematology and Blood Banking , IBTO-Research Center P.O.Box : 14665-1157, Tehran, Iran. Tel: (+9821) 88288559; Fax : (+9821) 22607075
E-mail: feriz_sol@hotmail.com